

ANMÄLAN OM UNDANTAG FÖR LAGRING AV ALL GÖDSEL I EGEN GÖDSELSTAD

Enligt 5 § och bilaga 1 Ålands Landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket.
Kravet på anmälan om undantag gäller för djurhållande verksamheter över 5 djurenheter.

Sökande	Namn:	Personbeteckning / FO-nummer:
	Adress:	
	Postnummer:	Postadress:
	Telefon/mobil	E-post:

	Djurslag	Antalet djur på gården	Koefficient	Djurenheter
	Uppgifter om djurhållningen	Mjölkkko		X 1,0
Diko			X 0,5	=
Kviga, nötkötts- eller avelstjurar > 8 mån.			X 0,4	=
Ungnöt < 8 mån.			X 0,18	=
Sugga med grisar			X 0,5	=
Gödsvin, avelssvin, sinsuggor			X 0,14	=
Häst			X 0,5	=
Ponny			X 0,4	=
Får, tacka med lamm			X 0,11	=
Get, get med killing			X 0,18	=
Värphöns > 6 mån.			X 0,01	=
Broilers eller unghöns			X 0,0029	=
			TOTALT	=

Betesgång	Betesgång ca: månader / år.
------------------	--

Ekologisk odling	☐ Ja ☐ Nej
-------------------------	--

Uppgifter om mottagare vid överlåtelse	Namn:	Fastighet:
	Adress:	
	Postnummer:	Postadress:
	Beskriv orsaken till behovet av överlåtelsen:	
Hur behandlas gödseln hos mottagaren?		

Uppgifter om uppbevaringen av gödsel	Gödselplatta:	m ³
	Urintank:	m ³
	Flytgödseltank / -bassäng	m ³
	Behov av stuklagring ca:	m ³
	Behov av överlåtelse av gödsel:	m ³

Uppgifter vid behov av stuklagring	Gödselslag:
	Orsak till behovet av stuklagring:
	Datum för uppläggning:
	Datum för spridning:
	Plats för spridning:
	Beskriv åker/åkrarna och placeringen av stukan/stukorna (egen/arrenderad mark, jordart, avstånd till diken, vattendrag, och bebyggelse):

Bilaga	☐ Kartbilaga (grundkarta 1:10.000), där åker och stukans placering framgår
---------------	---

För beslut uppbärs en avgift enligt avgiftstabell 1 i ÅMHM:s taxa, fastslagen av Ålands landskapsregering. Taxan hittar du på ÅMHM:s hemsida www.amhm.ax under rubriken *Avgifter*. Uppgifter fås också från ÅMHM:s kansli, telefon (0)18-528 600 (växel).

Jag samtycker till att beslut och övriga handlingar förmedlas genom ordinarie post till den ovanstående uppgivna adressen.		
Tid och plats:	Underskrift:	Namnförtydligande:

STUKLAGRING - INSTRUKTIONER

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska i god tid underrättas om stuklagring, vilket är ett undantag om arbetstekniska och hygieniska skäl finns. Gårdar med fler än fem djurenheter ska ha en vattentät gödselstad (gjuten betongplatta) och gödselrädda. Anmälan ska lämnas in minst en månad innan planerad stuklagring med bifogad översiktsskarta (1:10 000). Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet meddelar i ett beslut lämpliga föreskrifter enligt 8 kapitlet, vattenlagen.

Att tänka på vid stuklagring:

Enligt Ålands Landskapsstyrelsens beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket (nitratbeslutet).

- Gödselstukan ska placeras mitt på ett jämnt åkeravsnitt eller på en långsamt sluttande åker nära övre renen.
- Gödselstukan får inte placeras på kortare avstånd än 100 m från ett vattendrag eller en brunn för hushållsvatten.
- Gödselstukan ska placeras så långt som möjligt från ett utfallsdike, dock minst 30 m från diket.
- När gödselstukan anläggs ska ett ler-, torv- eller annat uppsugande skikt på minst 15 cm spriddas på bottnen så att avrinnande näring fångas upp.
- Gödselstukan ska alltid täckas med ett överdrag eller ett torv-, halm- eller annat motsvarande skikt på minst 10 cm för att förhindra en allt för stor avrinning och avdunstning.
- På vintern skall snön avlägsnas från det ställe där gödselstukan anläggs.
- Gödseln lagras i en eller flera större gödselstukor (lagring i separata högar längs åkern anses som gödselspridning).
- I en gödselstuka anbringas åtminstone den gödselmängd som behövs för en åkerhektar.
- Årlig anläggning av gödselstukor på samma plats bör undvikas.
- Man bör gödsla under våren då läckaget till omkringliggande mark är som minst. Ca 75% av avrinningen och därmed urlakningen sker under hösten/vintern och 25% under vår/sommar.
- Gödseln får inte spridas under tiden 1 november och 15 april. Dock får man påbörja utspridning på våren tidigast 1 april, om marken är otjälad och torr.

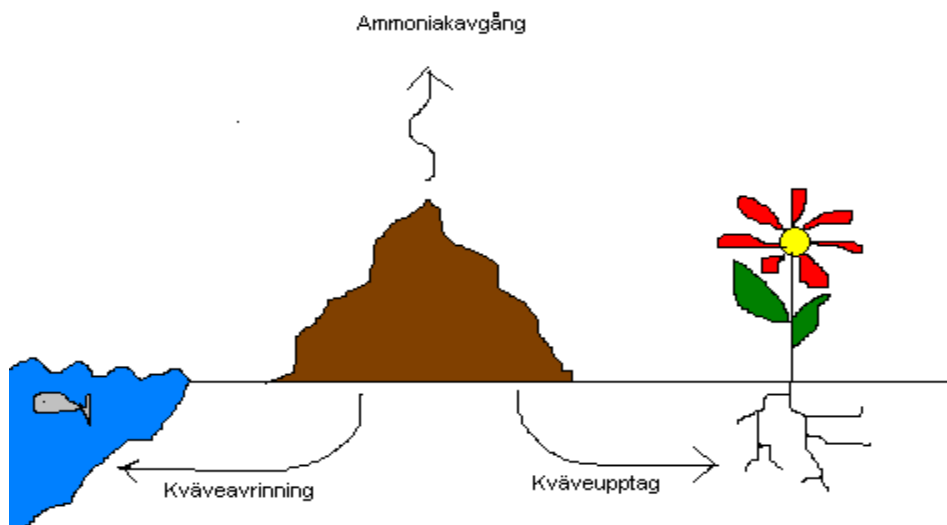
Nitratbeslutet: http://www.regeringen.ax/sites/www.regeringen.ax/files/attachments/law/afs2016_nr41_0.pdf

Effekter av stuklagring

I naturliga ekosystem råder jämvikt av tillförsel och bortförsel av kväve. Genom mänsklig aktivitet höjs kvävetillförseln genom gödsling och deposition av ammoniak från gödselstakar. Det leder till en hög växtproduktion men också till större förluster till omgivningen.

Så mycket som 50 % av kväveinnehållet kan avdunsta i form av ammoniak från gödselstukorna och bidrar till försurning då det faller ner med regn. Större delen av markens kväve är bundet i markens övre jordskikt där kväve kan brytas ner av mikroorganismer och frigörs som ammonium. Ammonium är bland annat mycket giftigt för fiskar. Det är bra att placera en gödselstuka på bevuxen mark då eventuell kväveavrinning tas upp av växterna.

Det är viktigt att dessa regler för stuklagring följs, då läckage (urlakning) från stukan kan förorena vattendrag, hushållsbrunnar och grundvatten. Gödselstukorna kan påverka människors hälsa och trivsel negativt, då stukorna avger lukt och ansamlar flugor. Både kväve och fosfor kan påverka miljön negativt när de förekommer i stora mängder. Kvävet från stuklagring kan leda till övergödning, om det sker under okontrollerade former. Från gödseln läcker kväve ut till vattendrag och grundvatten, och vidare ut i havet. Väl i havet leder övergödningen till ökad produktion av växtalger i vattnet. Den ökade växtalggasproduktionen försämrar siktdjupet och förekomsten av blåstång minskar då solljuset inte kan tränga igenom det grumliga vattnet. Mängden trådalger och algbloomningar ökar och det kan leda till syrefria bottnar när allt syre förbrukas till nedbrytningen av de större mängderna döda växter. Syrebristen leder till att fisk och djurliv dör eller flyttar.

Figuren visar en förenklad bild av kväveavrinning och kväveavdunstning (ammoniakavgång) från stukan till atmosfären och vattendrag, samt kväveupptag av växter.